

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of בבא בתרא דף כ"ו
Some of the topics we will learn about include.

The Mishnah's Halachah of לא יטע אדם אילן סמוך לשדה חבירו
אלא אם כן הרחיק ממנו ארבע אמות

A person may not plant a tree within four אמות of his neighbor's field, because as Rashi explains, שכשיחרוש את אילנותיו לא יהא צריך להכניס מחרישתו לתוך שדה חבירו
This distance is required so that when he plows around his trees, his plow should not go into the neighbor's field.

Halachah of רב יוסף

בין אילן לגפנים

בעינן טפי

If in one field there were fruit trees, while in the other field there were grape vines, even a greater distance is required, because

אתו צפורי יתבי בדיקלי

ונחתי בפרדיסא ומפסדי ליה

The birds are attracted to the tall fruit trees, and then they go down to the neighboring grapevines and ruin them.

A

לא יטע אדם אילן סמוך לשדה חבירו
אלא אם כן הרחיק ממנו ארבע אמות

As Rashi explains

שכשיחרוש את אילנותיו

לא יהא צריך להכניס מחרישתו לתוך שדה חבירו

בין אילן לגפנים
בעינן טפי

B The Mishnah's Halachah of

היה חופר בור שיח ומערה

קוצץ ויורד

If the neighbor needs to dig a pit in his field, he may cut the roots even more than three טפחים deep.

והעצים שלו

He gets to keep the wood of the tree roots that were cut.

And the Gemara discusses

עצים של מי

Who is the one that the Mishnah says gets to keep the wood?

Does the owner of the tree get the wood, because

בתר אילן אזלינן

The wood is considered part of the tree, because it grew from the tree?

OR

The owner of the field gets the wood, because

בתר קרקע אזלינן

The wood is considered part of the field, because it grew in the ground?

B

היה חופר בור שיח ומערה
קוצץ ויורד
והעצים שלו

עצים של מי

Who gets to keep the wood?

בתר אילן אזלינן בתר קרקע אזלינן

C מעילה
regarding the case of
שרשי אילן של הדיוט
הבאין בשל הקדש
If the roots of a tree of a common person spread out into a
field of הקדש, and the reverse case of
של הקדש הבאים בשל הדיוט
If the roots of a tree of הקדש spread out into a field of a
הדיוט;
In both cases the Mishnah rules
לא נהנין ולא מועלין
תא, מדאורייתא, one who benefits from the roots is not liable for
the Issur מעילה. However, מדרבנן, one is forbidden to
benefit from the roots.

מעילה

If a person benefits from an item that belongs to הקדש, he
is liable to bring a Korban מעילה and to reimburse הקדש.

אין מעילה בגידולין

The later growth of הקדש is not subject to מעילה.

C

שרשי אילן

של הקדש הבאים בשל הדיוט	של הדיוט הבאין בשל הקדש
-------------------------------	-------------------------------

מעילה

אין מעילה
בגידולין

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah:

לא יטע אדם אילן סמוך לשדה חבירו
אלא אם כן הרחיק ממנו ארבע אמות

A person may not plant a tree within four אמות of his neighbor's field;

אחד גפנים ואחד כל אילן

Regardless of whether he wants to plant a grape vine or any other tree; and Rashi adds

בין שדה הלבן בין שדה האילן

Regardless of whether the neighbor's field is one that grows grain, or is an orchard;

And the Braisa explains;

ד' אמות שאמרו

כדי עבודת הכרם

As Rashi explains

שכשיחרוש את אילנותיו

לא יהא צריך להכניס מחרישתו לתוך שדה חבירו

This distance is required so that when he plows around his trees, his plow should not go into the neighbor's field.

Therefore, שמואל makes the following distinction:

לא שנו אלא בארץ ישראל

ארבע אמות

Only in Eretz Yisroel is a distance of four אמות required, because their plows are wider.

אבל בבבל

שתי אמות

In Bavel a distance of two אמות is sufficient, because

שמחרישתן קצרה

Their plows are narrower; and even in a smaller distance, his plow will not go into the neighbor's field.

1

אילן

לא יטע אדם אילן סמוך לשדה חבירו
אלא אם כן הרחיק ממנו ארבע אמות

A person may not plant a tree within four אמות of his neighbor's field;

אחד גפנים ואחד כל אילן

Regardless of whether he wants to plant a grape vine or any other tree;

Rashi adds

בין שדה הלבן בין שדה האילן

Regardless of whether the neighbor's field is one that grows grain, or is an orchard;

ברייתא

ד' אמות שאמרו
כדי עבודת הכרם

As Rashi explains

שכשיחרוש את אילנותיו

לא יהא צריך להכניס מחרישתו לתוך שדה חבירו

This distance is required so that when he plows around his trees, his plow should not go into the neighbor's field.

Therefore,

שמואל makes the following distinction:

אבל
בבבל
שתי אמות

Because

למחרישתן קצרה
Their plows are narrower;
and even in a smaller distance,
his plow will not go
into the neighbor's field

לא שנו אלא
בארץ ישראל
ארבע אמות

Because

their plows
are wider

2 Regarding the Mishnah's Halachah of אחד גפנים ואחד כל אילן
 אחד גפנים ואחד כל אילן
 The Gemara relates an incident in which רב יוסף ruled ה"מ אילן לאילן
 גפנים לגפנים
 ארבע אמות
 Only if the trees in both fields are of the same height, all are fruit trees or grape vines, a distance of four אמה in Eretz Yisroel or two אמה in Bavel is sufficient.
 אבל אילן לגפנים
 בעינן טפי
 However, if in one field there are fruit trees, while in the other field there are grape vines, a greater distance is required, because
 אתו צפורי יתבי בדיקלי
 ונחתי בפרדיסא ומפסדי ליה
 The birds are attracted to the tall fruit trees, and then they go down to the neighboring grapevines and ruin them.
 =====

2

אחד גפנים ואחד כל אילן

*The Gemara relates an incident
 רב יוסף ruled*

<p>אבל אילן לגפנים בעינן טפי</p>	<p>ה"מ אילן לאילן וגפנים לגפנים ארבע אמות</p>
---	--

*Because
 את צפורי יתבי בדיקלי
 ונחתי בפרדיסא ומפסדי ליה
 The birds are attracted
 to the tall fruit trees,
 and then they go down
 to the neighboring grapevines
 and ruin them*

3 The Mishnah continues;
 היה גדר בינתים
 If there is a wall between the two fields,
 זה סומך לגדר מכאן
 וזה סומך לגדר מכאן
 Each person may plant up to the wall and no distance is
 required, because the wall prevents the plow from
 entering the neighbor's field.

היו שרשים יוצאים לתוך של חבירו
 מעמיק ג' טפחים
 כדי שלא יעכב את המחרישה
 If the roots of the tree spread out underground into the
 neighbor's field, the neighbor may cut the roots that are
 within the depth of three טפחים, so that they should not
 prevent him from plowing.

Furthermore,
 היה חופר בור שיח ומערה
 קוצץ ויורד
 If the neighbor needs to dig a pit in his field, he may cut
 the roots even deeper than three טפחים.

The Mishnah concludes
 והעצים שלו
 He gets to keep the wood of the tree roots that were cut.

3

היה גדר בינתים
 If there is a wall between the two fields
 זה סומך לגדר מכאן
 וזה סומך לגדר מכאן
 Each person may plant up to the wall
 and no distance is required
 Because the wall prevents the plow
 from entering the neighbor's field

היו שרשים יוצאים לתוך של חבירו
 מעמיק ג' טפחים
 כדי שלא יעכב את המחרישה
 If the roots of the tree spread out
 underground into the neighbor's field,
 the neighbor may cut the roots
 that are within the depth of three
 טפחים
 so that they should not prevent him from plowing

היה חופר בור שיח ומערה
 קוצץ ויורד
 If the neighbor needs to dig a pit in his field,
 he may cut the roots even deeper than three
 טפחים
 והעצים שלו
 He gets to keep the wood
 of the tree roots that were cut

4 The Gemara asks
 עצים של מי
 Who gets to keep the wood?
 Does the owner of the tree get the wood, because
 בתר אילן אזלינן
 The wood is considered part of the tree, because it grew
 from the tree?
 OR
 The owner of the field gets the wood, because
 בתר קרקע אזלינן
 The wood is considered part of the field, because it grew
 in the ground?

4

The Gemara asks...

עצים של מי
 Who gets to keep the wood?

<p><i>The owner of the tree get the wood, because</i></p> <p>בתר אילן אזלינן</p> <p><i>Because it grew from the tree</i></p>		<p><i>The owner of the field gets the wood, because</i></p> <p>בתר קרקע אזלינן</p> <p><i>Because it grew in the ground</i></p>
---	---	---

5 The Gemara attempts to resolve this question from a
 Mishnah in מעילה;
 שרשי אילן של הדיוט
 הבאין בשל הקדש
 If the roots of a tree of a common person spread out into a
 field of הקדש;
 לא נהנין ולא מועלין
 מדאורייתא, one who benefits from the roots is not liable for
 the Issur מעילה; but מדרבנן, one is forbidden to benefit from
 the roots.

5

The Gemara attempts to resolve this

**שרשי אילן של הדיוט
 הבאין בשל הקדש**

של הדיוט **של הקדש**

*If the roots of a tree of a common person
 spread out into a field of הקדש*

לא נהנין ולא מועלין

<p><i>מדאורייתא one who benefits is not liable for the Issur מעילה;</i></p>	<p><i>מדרבנן one is forbidden to benefit from the roots</i></p>
--	--

*The Gemara at first assumes
 We can only explain...*

<p>מועלין <i>If we assume</i></p> <p>בתר קרקע אזלינן <i>Would be Issur מעילה, because The roots are הקדש, since The ground belongs to הקדש</i></p>	<p>לא מועלין <i>If we assume</i></p> <p>בתר אילן אזלינן <i>No Issur מעילה, because The roots are חולין, since The tree belongs to a הדיוט</i></p>
--	---

The Gemara at first assumes that we can only explain
 לא מועלין
 If we assume,
 בתר אילן אזלינן
 There is no Issur מעילה, because the roots are considered
 חולין, since they grew from the tree that belongs to a הדיוט.
 But, if we assume
 בתר קרקע אזלינן
 There would be an Issur מעילה, because the roots are
 considered הקדש, since they grew in the ground that
 belongs to הקדש?

6 However, the Gemara says that this cannot be so, because the סיפא, regarding the reverse case, indicates the opposite Halachah:

של הקדש הבאים בשל הדיוט
If the roots of a tree of הקדש spread out into a field of a הדיוט, the Mishnah rules as before

לא נהנין ולא מועלין

And in this case, we can only explain לא מועלין

If we assume

בתר קרקע אזלין

There is no Issur מעילה, because the roots are considered

הדיוט, since they grew in the ground that belongs to a הדיוט?

But if we assume

בתר אילן אזלין

There would be an Issur מעילה, because the roots are considered הקדש, since they grew from the tree that belongs to הקדש?

6 However, the Gemara says that this cannot be so, because the סיפא, regarding the reverse case, indicates the opposite Halachah:

של הקדש הבאים בשל הדיוט
If the roots of a tree of הקדש spread out into a field of a הדיוט, the Mishnah rules as before

לא נהנין ולא מועלין

של הקדש

של הדיוט

And in this case, we can only explain...

מועלין

If we assume

בתר אילן אזלין

מעילה, Would be an Issur because the roots are הקדש, since the tree belongs to הקדש

לא מועלין

If we assume

בתר קרקע אזלין

מעילה, No Issur because The roots are חולין, since The ground belongs to a הדיוט

7 Therefore, the Gemara concludes that we cannot resolve our question from this Mishnah, and offers two possible explanations for the Mishnah:

1.

בגידולין הבאין לאחר מכאן עסקינן

The Mishnah refers to roots that grew in only after the field or tree became הקדש; and the Mishnah holds

אין מעילה בגידולין

The subsequent growth of הקדש is not subject to מעילה.

Therefore, there is no proof to either בתר אילן אזלין or בתר קרקע אזלין

because as Rashi explains;

אין מעילה

בגידולין הבאים לאחר שהוקדש האילן

אפילו שרשי הקדש בשדה הקדש

Even if the roots, both, grew from a tree of הקדש, and grew in a field of הקדש, there would still be no מעילה.

7 The Gemara offers two possible explanations for the Mishnah

1

בגידולין
הבאין לאחר מכאן
עסקינן

The Mishnah refers to roots that grew in only after the field or tree became הקדש

and the Mishnah holds

אין מעילה בגידולין

The subsequent growth of הקדש is not subject to מעילה

Therefore, there is no proof to either בתר קרקע אזלין or בתר אילן אזלין

because as Rashi explains;

אין מעילה בגידולין הבאים לאחר שהוקדש האילן אפילו שרשי הקדש בשדה הקדש

8

2.

Another explanation;

כאן בתוך שש עשרה אמה

The Rishon's case of

של הדיוט הבאין בשל הקדש

Refers to the roots within sixteen אמה of the tree, regarding which

בטר אילן אזלינן

These are considered part of the tree, because the primary nourishment for the tree is drawn through the first 16 אמות of the roots. Therefore,

לא מועלין

These roots are considered חולין, because they are part of the tree that belongs to a הדיוט.

כאן חוץ לשש עשרה אמה

While the Siyfa's case of

של הקדש הבאים בשל הדיוט

Refers to the roots that are farther than sixteen אמה from the tree, regarding which

בטר קרקע אזלינן

These are part of the ground, because the primary nourishment for the tree is not drawn through this part of the roots. Therefore, here too,

לא מועלין

These roots are considered חולין, because they are not part of the tree, but part of the ground that belongs to a הדיוט.

8

2

כאן חוץ 16 אמה
While the Siyfa's case of של הקדש הבאים בשל הדיוט Refers to the roots that are Farther than sixteen אמה
בטר קרקע אזלינן
These are part of the ground, because the primary nourishment is not drawn through this part of the roots.
Therefore, here too, לא מועלין
These roots are considered חולין, because they are not part of the tree, but part of the ground that belongs to a הדיוט.

כאן בתוך 16 אמה
The Rishon's case of של הדיוט הבאין בשל הקדש Refers to the roots that are Within sixteen אמה
בטר אילן אזלינן
These are part of the tree, because the primary nourishment is drawn through the first 16 אמות of the roots.
Therefore, לא מועלין
These roots are considered חולין, as they are part of the tree that belongs to a הדיוט.